

32006R0562

13.4.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 105/1

UREDBA (EZ) br. 562/2006 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 15. ožujka 2006.****o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 62. stavke 1. i 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Donošenje mjera prema članku 62. stavku 1. Ugovora kojima bi se osiguralo nepostojanje bilo kakve kontrole nad osobama koje prelaze unutarnje granice, dio je cilja Unije kojim se želi uspostaviti područje bez unutarnjih granica u kojem se osigurava slobodno kretanje osoba kako je određeno u članku 14. Ugovora.
- (2) U skladu s člankom 61. Ugovora, stvaranje područja unutar kojeg se osobe mogu slobodno kretati mora se poduprijeti drugim mjerama. Takva je mjera zajednička politika o prelasku vanjskih granica kako je predviđeno člankom 62. stavkom 2. Ugovora.
- (3) Donošenje zajedničkih mjera o prelasku osoba preko unutarnjih granica i o nadzoru državne granice na vanjskim granicama trebalo bi odražavati schengensku pravnu stečevinu, koja čini dio okvira Europske unije i posebno odgovarajuće odredbe Konvencije od 14. lipnja 1985. o provedbi Schengenskog sporazuma između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Republike Francuske o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama ⁽²⁾ te Zajednički priručnik ⁽³⁾.

(4) Što se tiče nadzora državne granice na vanjskim granicama, uspostava „zajedničkog korpusa” zakonodavstva posebno konsolidiranjem i razvojem pravne stečevine, jedna je od temeljnih sastavnica zajedničke politike o upravljanju vanjskim granicama kako je navedeno u Komunikaciji Komisije „Prema jedinstvenom upravljanju vanjskih granica država članica Europske unije” od 7. svibnja 2002. Ovaj je cilj uključen u „Plan za upravljanje vanjskim granicama država članica Europske unije”, kojeg je odobrilo Europsko vijeće u Sevilli 21. i 22. lipnja 2002. te Europsko vijeće u Solunu 19. i 20. lipnja 2003.

(5) Određenje zajedničkih pravila o kretanju osoba preko granica ne dovodi u pitanje niti utječe na prava na slobodno kretanje koja uživaju državljani Unije i članovi njihovih obitelji te državljani trećih zemalja i članovi njihovih obitelji koji, na temelju sporazuma između Zajednice i njezinih država članica s jedne strane te tih trećih zemalja s druge strane, uživaju jednaka prava na slobodno kretanje kao i državljani Unije.

(6) Nadzor državne granice nije samo u interesu države članice na čijim se vanjskim granicama ona provodi već je u interesu svih država članica koje su ukinule kontrolu unutarnjih granica. Nadzor državne granice bi trebao pomoći u suzbijanju nezakonitog useljavanja i trgovanja ljudima te pri sprečavanju bilo kakve prijetnje unutarnjoj sigurnosti, javnom poretku, javnom zdravlju i međunarodnim odnosima država članica.

(7) Granična kontrola trebala bi se vršiti na način koji u potpunosti poštuje ljudsko dostojanstvo. Nadzor državne granice trebao bi se vršiti na uljudan i profesionalan način te bi trebao biti razmjeran ciljevima koji se žele postići.

(8) Nadzor državne granice ne uključuje samo kontrolu osoba na graničnim prijelazima i zaštitu državne granice između graničnih prijelaza, već i analizu rizika za unutarnju sigurnost te analizu mogućih prijetnji po sigurnost vanjskih granica. Stoga je potrebno utvrditi uvjete, mjerila i podrobna pravila o kontrolama na graničnim prijelazima i nadzoru.

⁽¹⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 23. lipnja 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 21. veljače 2006.

⁽²⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 19. Konvencija kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1160/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 191, 22.7.2005., str. 18.).

⁽³⁾ SL C 313, 16.12.2002., str. 97. Zajednički priručnik kako je zadnje izmijenjen Uredbom Vijeća (EZ) br. 2133/2004 (SL L 369, 16.12.2004., str. 5.).

- (9) Potrebno je predvidjeti mogućnost popuštanja u režimu granične kontrole na vanjskim granicama u slučaju izvanrednih i nepredvidivih okolnosti kako bi se izbjeglo predugo čekanje na graničnim prijelazima. Sustavno otiskivanje pečata u isprave državljana trećih zemalja je obvezno i u slučaju popuštanja u režimu granične kontrole. Pečat omogućuje točno utvrđivanje datuma i mjesta prelaska granice, bez utvrđivanja u svim slučajevima da su izvršene sve potrebne mjere kontrole putnih isprava.
- (10) Kako bi se skratilo vrijeme čekanja osobama koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje, zasebne trake, označene jedinstvenim oznakama u svim državama članicama, trebale bi se, gdje to okolnosti dopuštaju, osigurati na graničnim prijelazima. Zasebne trake bi se trebale osigurati u međunarodnim zračnim lukama. Gdje se to smatra primjerenim i ako mjesne okolnosti to dopuštaju, države članice bi trebale razmotriti uvođenje zasebnih traka na morskim i kopnenim graničnim prijelazima.
- (11) Države članice bi trebale osigurati da postupci kontrole na vanjskim granicama ne predstavljaju veliku prepreku trgovinskoj, društvenoj i kulturnoj razmjeni. S tim ciljem, one bi trebale rasporediti dovoljno osoblja i sredstava.
- (12) Države članice bi trebale odrediti državnu službu ili službe odgovorne za obavljanje zadaća nadzora državne granice u skladu s njihovim nacionalnim pravom. U slučaju da u istoj državi članici postoji više odgovornih službi, između njih bi trebala postojati bliska i stalna suradnja.
- (13) Operativnu suradnju i pomoć između država članica u vezi s nadzorom granica upravlja i koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica, osnovana Uredbom (EZ) br. 2007/2004 ⁽¹⁾.
- (14) Ova Uredba ne dovodi u pitanje kontrole koje u skladu sa svojim općim ovlastima provodi policija ni sigurnosne kontrole osoba istovjetne onima koje se provode za domaće letove, a ni mogućnosti država članica za provođenjem izvanrednih kontrola prtljage u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3925/91 od 19. prosinca 1991. o ukidanju kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na ručnu i predanu prtljagu osoba na letovima unutar Zajednice te na prtljagu osoba koje putuju morem unutar Zajednice ⁽²⁾, kao ni nacionalno pravo o nošenju putnih ili osobnih isprava ni obvezu osoba da obavijeste nadležna tijela o svojoj nazočnosti na državnom području dotične države članice.
- (15) Države članice bi također trebale imati mogućnost privremenog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama u slučaju ozbiljne prijetnje njihovom javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti. Trebali bi se utvrditi uvjeti i postupci za to uvođenje kako bi se zajamčila izvanrednost bilo koje od tih mjera te kako bi se poštovalo načelo proporcionalnosti. Opseg i trajanje bilo svakog privremenog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama trebalo bi svesti na najmanju moguću mjeru potrebnu da se odgovori na tu prijetnju.
- (16) U području u kojem se osobe mogu slobodno kretati, ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama bi trebalo ostati iznimka. Granična kontrola ili formalnosti se ne bi trebali provoditi samo radi prelaska granice.
- (17) Trebalo bi predvidjeti postupak koji Komisiji omogućuje prilagođavanje određenih detaljnih praktičnih propisa kojima se uređuje nadzor državne granice. U takvim slučajevima mjere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽³⁾.
- (18) Također bi trebalo predvidjeti postupak kojim se državama članicama omogućuje da obavijeste Komisiju o izmjeni drugih detaljnih praktičnih propisa kojima se uređuje nadzor državne granice.
- (19) Kako cilj ove Uredbe, to jest utvrđivanje pravila koja se primjenjuju na kretanje osoba preko granice, ne mogu dostatno ostvariti države članice, te se stoga može bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenom u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, određenom u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (20) Ova Uredba poštuje temeljna prava i pridržava se načela koja su posebno priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije. Trebalo bi ju primjenjivati u skladu s obvezama država članica koje se odnose na međunarodnu zaštitu i načelo zabrane vraćanja (*non-refoulement*).
- (21) Odstupajući od članka 299. Ugovora, ova se Uredba u slučaju Francuske i Nizozemske primjenjuje samo na njihova državna područja u Europi. Ona ne utječe na posebne dogovore koji se primjenjuju u Ceuti i Melilli, kako je navedeno u Sporazumu o pristupanju Kraljevine Španjolske Konvenciji o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2007/2004 od 26. listopada 2004. o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 349, 25.11.2004., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 374, 31.12.1991., str. 4. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284., 31.10.2003., str. 1.).

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽⁴⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 69.

- (22) U skladu s člankom 1. i 2. Protokola o položaju Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji te Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje. Budući da se ova Uredba temelji na schengenskoj pravnoj stečevini prema odredbama glave IV., dijela trećeg Ugovora o osnivanju Europske Zajednice, Danska bi, u skladu s člankom 5. navedenog Protokola, u roku od šest mjeseci od datuma donošenja ove Uredbe trebala odlučiti hoće li je prenijeti u svoje nacionalno pravo.
- (23) Što se tiče Islanda i Norveške, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dvaju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁽¹⁾, koje spadaju u područje iz članka 1., točke A, Odluke Vijeća 1999/437/EZ⁽²⁾ o određenim dogovorima za primjenu tog Sporazuma.
- (24) Potrebno je postići dogovor kojim će se predstavnicima Islanda i Norveške omogućiti pridruživanje radu odbora koji pomažu Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti. Takav je dogovor o odborima koji pomažu Europskoj komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti⁽³⁾ bio predmetom razmjene pisama između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške, priloženih gore navedenom Sporazumu.
- (25) Što se tiče Švicarske, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma sklopljenog između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje spadaju u područje iz članka 1., točke A, Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 4. stavkom 1. odluka Vijeća 2004/849/EZ⁽⁴⁾ i 2004/860/EZ⁽⁵⁾.
- (26) Potrebno je postići dogovor kojim će se predstavnicima Švicarske omogućiti pridruživanje radu odbora koji pomažu Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti. Takav je dogovor bio predmetom razmjene pisama između Zajednice i Švicarske, priloženih gore navedenom Sporazumu.
- (27) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine⁽⁶⁾. Ujedinjena Kraljevina stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.
- (28) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine⁽⁷⁾. Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.
- (29) U ovoj Uredbi, prva rečenica članka 1., članak 5. stavak 4., točka (a), glava III. te odredbe glave II. i prilozi, koji se odnose na Schengenski informacijski sustav (SIS) predstavljaju odredbe koje se u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003. temelje na schengenskoj pravnoj stečevini ili su na neki drugi način s njom povezane,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i načela

Ovom se Uredbom ukidaju granične kontrole osoba koje prelaze unutarnje granice država članica Europske unije.

Njome se utvrđuju pravila granične kontrole osoba koje prelaze vanjske granice država članica Europske unije.

Članak 2.

Definicije

U smislu ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije;

1. „unutarnje granice” znači:

(a) zajedničke kopnene granice, uključujući granice na rijekama i jezerima država članica;

⁽¹⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽²⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.

⁽³⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 53.

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 2004/849/EZ od 25. listopada 2004. o potpisivanju, u ime Europske unije i o privremenoj primjeni određenih odredbi Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 368, 15.12.2004., str. 26.).

⁽⁵⁾ Odluka Vijeća 2004/860/EZ od 25. listopada 2004. o potpisivanju, u ime Europske unije i o privremenoj primjeni određenih odredbi Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 370, 17.12.2004., str. 78.).

⁽⁶⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

⁽⁷⁾ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

- (b) zračne luke država članica za unutarnje letove;
- (c) pomorske, riječne i luke na jezerima država članica za redovne trajektne linije;
2. „vanjske granice” znači kopnene granice država članica, uključujući granice na rijekama i jezerima, granice na moru i njihove zračne, riječne, pomorske i luke na jezerima, ako se ne radi o unutarnjim granicama;
3. „unutarnji letovi” znači bilo koji let isključivo prema ili s državnih područja država članica, a koji ne slijeće na državno područje treće zemlje;
4. „redovna trajektna linija” znači bilo koja trajektna linija koja povezuje dvije ili više istih luka koje se nalaze na državnom području država članica, a koja ne pristaje u luke izvan državnog područja država članica i koja prevozi putnike i vozila prema objavljenom rasporedu;
5. „osobe koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje” znači:
- (a) građani Unije u smislu članka 17. stavka 1. Ugovora i državljani trećih zemalja koji su članovi obitelji državljana Unije koji ostvaruje svoje pravo na slobodno kretanje, na koje se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća 2004/38/EZ od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodu kretanja i boravka na državnom području država članica ⁽¹⁾;
- (b) državljani trećih zemalja i članovi njihovih obitelji bez obzira na njihovo državljanstvo koji, na temelju sporazuma između Zajednice i njezinih država članica s jedne strane i tih trećih zemalja s druge strane, uživaju jednaka prava na slobodno kretanje kao i građani Unije;
6. „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 17. stavka 1. Ugovora a koji nije obuhvaćen točkom 5. ovog članka;
7. „osobe za koje je izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska” znači državljanin bilo koje treće zemlje za kojeg je u Schengenskom informacijskom sustavu (SIS) izdano upozorenje u skladu s potrebama i za potrebe utvrđene člankom 96. Schengenske konvencije;
8. „granični prijelaz” znači bilo koji granični prijelaz koji su nadležna tijela odobrila za prelazak vanjskih granica;
9. „nadzor državne granice” znači aktivnost koja se provodi na granici u skladu s potrebama i za potrebe ove Uredbe, isključivo kao odgovor na pokušaj prelaska ili na čin prelaska granice, neovisno o svim drugim okolnostima, a sastoji se od granične kontrole i zaštite državne granice;
10. „granična kontrola” znači kontrola koja se provodi na graničnim prijelazima kako bi se osobama i njihovim prijevoznim sredstvima te predmetima koje posjeduju odobrio ulazak u ili izlazak iz državnog područja država članica;
11. „zaštita državne granice” znači kontrola granice između graničnih prijelaza i kontrolu graničnih prijelaza izvan utvrđenog radnog vremena kako bi se spriječilo da osobe izbjegnu graničnu kontrolu;
12. „druga linija kontrole” znači daljnja kontrola koja se može provesti na posebnim mjestima udaljenim od mjesta na kojima provode kontrole nad osobama (prva linija).
13. „službenik graničnog nadzora” znači bilo koji javni službenik koji je u skladu s nacionalnim pravom raspoređen na granični prijelaz ili duž granice ili u neposrednoj blizini te granice koji izvršava, u skladu s Uredbom i nacionalnim pravom, zadaće nadzora državne granice (dalje u tekstu „službenik”)
14. „prijevoznik” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja se profesionalno bavi pružanjem usluga prijevoza osoba;
15. „boravišna dozvola” znači:
- (a) sve boravišne dozvole koje su izdale države članice prema jedinstvenom formatu utvrđenim Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o jedinstvenom formatu boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja ⁽²⁾;
- (b) sve ostale isprave koje su države članice izdale državljanima trećih zemalja a kojima se odobrava boravak ili ponovni ulazak na njihovo državno područje, osim privremenih dozvola izdanih tijekom razmatranja prvog zahtjeva za izdavanjem boravišne dozvole iz točke (a) ili zahtjeva za azil;
16. „brod za kružna putovanja” znači brod koji slijedi plan putovanja prema prethodno utvrđenom programu koji uključuje program turističkih aktivnosti u različitim lukama, a obično ne prima putnike niti dopušta putnicima iskračaj tijekom putovanja;
17. „izletnička plovidba” znači korištenje izletničkih plovila u sportske ili turističke svrhe;
18. „obalni ribolov” znači ribolov koji se vrši pomoću plovila koja se vraćaju u luku na državnom području države članice svaki dan ili unutar 36 sati, ne pristajući u luci treće zemlje.

⁽¹⁾ SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2002., str. 1.

19. „prijetnja javnom zdravlju” znači bilo koja bolest koja može izazvati epidemiju u smislu Međunarodnog sanitarnog pravilnika Svjetske zdravstvene organizacije te druge infekcijske bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su predmetom zaštitnih odredbi koje se primjenjuju na državljane država članica.

Članak 3.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na bilo koju osobu koja prelazi unutarnje ili vanjske granice država članica, ne dovodeći u pitanje:

- (a) prava osoba koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje;
- (b) prava izbjeglica i osoba koje traže međunarodnu zaštitu, posebno vezano uz načelo zabrane vraćanja (*non-refoulement*).

GLAVA II.

VANJSKE GRANICE

POGLAVLJE I.

Prelazak vanjskih granica i uvjeti za ulazak

Članak 4.

Prelazak vanjskih granica

1. Vanjske se granice mogu prijeći samo na graničnim prijelazima i tijekom utvrđenog radnog vremena. Radno vrijeme je jasno naznačeno na graničnim prijelazima koji nisu otvoreni 24 sata dnevno.

Države članice u skladu s člankom 34. dostavljaju Komisiji popis svojih graničnih prijelaza.

2. Odstupajući od stavka 1., izuzeci od obveze prelaženja vanjskih granica samo na graničnim prijelazima i tijekom utvrđenog radnog vremena mogu se dopustiti:

- (a) u vezi s izletničkom plovidbom ili s obalnim ribolovom;
- (b) pomorcima za izlazak na kopno u lučkom području u koje je njihov brod pristao ili unutar susjednih općina;
- (c) pojedincima ili skupinama osoba, kada za to postoji poseban zahtjev, pod uvjetom da posjeduju dozvole potrebne u skladu s nacionalnim pravom i da to nije u suprotnosti s interesima javnog poretka i međunarodne sigurnosti država članica;
- (d) pojedincima ili skupinama osoba u slučaju nepredviđenih hitnih okolnosti.

3. Ne dovodeći u pitanje iznimke iz stavka 2. ili njihove obveze u pogledu međunarodne zaštite, države članice, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, uvode kazne za neovlašteno prelaženje vanjskih granica na mjestima izvan graničnih prijelaza ili izvan utvrđenog radnog vremena. Te kazne su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 5.

Uvjeti ulaska državljana trećih zemalja

1. Za boravke od najviše tri mjeseca tijekom razdoblja od šest mjeseci, uvjeti ulaska za državljane trećih zemalja su sljedeći:

- (a) da posjeduju važeću putnu ispravu ili isprave na temelju kojih im se odobrava prelazak granice;
- (b) da imaju važeću vizu ako je ona obvezna na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju posjedovati vize pri prelasku vanjskih granica i onih zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva ⁽¹⁾, osim ako imaju valjanu boravišnu dozvolu;
- (c) da opravdavaju svrhu i uvjete namjeravanog boravka te imaju dovoljno sredstava za uzdržavanje, kako za vrijeme trajanja namjeravanog boravka tako i za povratak u njihovu matičnu državu ili tranzit do treće zemlje za koju su sigurni da će ih prihvatiti ili su takva sredstva u mogućnosti zakonito pribaviti;
- (d) da nisu osobe za koje je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska;
- (e) da ne predstavljaju prijetnju za javni poredak, međunarodnu sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose bilo koje od država članica, a posebno ako u nacionalnim bazama podataka država članica nije izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska iz istih razloga.

2. Popis isprava koji nije konačan a koje službenik može zatražiti od državljanina treće zemlje kako bi utvrdio da on ispunjava uvjete utvrđene u stavku 1., točki (c), nalazi se u Prilogu I.

3. Potrebna sredstva za uzdržavanje se procjenjuju u skladu s trajanjem i svrhom boravka te s obzirom na prosječne cijene prehrane i smještaja u državi (državama) članici (članicama), pomnoženo s brojem dana boravka.

⁽¹⁾ SL L 81, 21.3.2001., str. 1. Uredba kako je zadnji put izmijenjena Uredbom (EZ) br. 851/2005 (SL L 141, 4.6.2005., str. 3.).

Države članice u skladu s člankom 34. izvješćuju Komisiju o utvrđenim referentnim iznosima.

Procjena dostatnih sredstava za uzdržavanje se može izvršiti na temelju gotovine, putničkih čekova i kreditnih kartica u posjedu državljanina treće zemlje. Jamstvene izjave, predviđene nacionalnim pravom i jamstvena pisma domaćina, kako su definirana nacionalnim pravom, kada državljanin treće zemlje boravi kod domaćina, mogu predstavljati dokaz o dostatnosti sredstava za uzdržavanje.

4. Odstupajući od stavka 1.:

(a) državljani trećih zemalja koji ne ispunjavaju sve uvjete iz stavka 1., ali posjeduju boravišnu dozvolu ili vizu za ponovni ulazak koju je izdala jedna od država članica ili, ako se to zahtijeva, obje isprave, mogu ući na državna područja drugih država članica u svrhu tranzita do državnog područja države članice koja je izdala boravišnu dozvolu ili vizu za ponovni ulazak, osim ako se njihova imena ne nalaze na nacionalnom popisu upozorenja države članice čije vanjske granice žele prijeći ako je upozorenje popraćeno uputama da im se zabrani ulazak ili tranzit;

(b) državljanima trećih zemalja koji ispunjavaju uvjete iz stavka 1., osim onih navedenih u točki (b), i koji stupe na granicu, može se odobriti ulazak na državna područja država članica ako je viza izdana na granici u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 415/2003 od 27. veljače 2003. o izdavanju viza na granici, uključujući izdavanje takvih viza pomorcima u tranzitu ⁽¹⁾.

Vize koje se izdaju na granici evidentiraju se na popisu. U slučaju nemogućnosti unosa vize u ispravu, ona se iznimno unosi na posebnu stranicu koja se umeće u ispravu. U tom se slučaju koristi jedinstveni

oblik obrasca za vize utvrđen Uredbom Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrasca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje ⁽²⁾,

(c) državljanima trećih zemalja koji ne ispunjavaju jedan ili više uvjeta iz stavka 1. država članica može dopustiti ulazak na svoje državno područje iz humanitarnih razloga, zbog nacionalnog interesa ili zbog međunarodnih obveza. Ako je za dotičnog državljanina treće zemlje izdano upozorenje iz stavka 1. točke (d), država članica koja mu ili joj dopušta ulazak na njezino državno područje o tome na odgovarajući način obavješćuje ostale države članice.

⁽¹⁾ SL L 64, 7.3.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 53, 23.2.2002., str. 4.

POGLAVLJE II.

Nadzor vanjskih granica i zabrana ulaska

Članak 6.

Provedba granične kontrole

1. Službenici u obavljanju svojih dužnosti u potpunosti poštuju ljudsko dostojanstvo.

Svaka mjera koju poduzimaju u obavljanju svojih dužnosti je razmjerna ciljevima koji se tom mjerom žele postići.

2. Tijekom provedbe granične kontrole službenici ne diskriminiraju osobe na temelju spola, rasne ili etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, starosne dobi ili spolne orijentacije.

Članak 7.

Granična kontrola osoba

1. Kretanje preko vanjskih granica podliježe kontrolama službenika. Kontrole se provode u skladu s ovim poglavljem.

Kontrole se mogu odnositi i na kontrole prijevoznih sredstava i predmeta u posjedu osobe koja prelazi granicu. Na pretrage koje se obavljaju primjenjuje se pravo dotične države članice.

2. Sve se osobe podvrgavaju osnovnoj kontroli u svrhu utvrđivanja njihovog identiteta na temelju predočenja njihovih putnih isprava. Takva se osnovna kontrola sastoji od brze i jednostavne provjere, prema potrebi uporabom odgovarajućih tehničkih sredstava i pregledom u odgovarajućim bazama podataka informacija isključivo o ukradenim, otuđenim, izgubljenim i poništenim ispravama, o važenju isprave koja ovlašćuje zakonitog nositelja za prelazak granice i o prisutnosti znakova krivotvorenja.

Osnovna kontrola iz prvog podstavka je pravilo za osobe koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje.

Međutim, tijekom osnovne kontrole osoba koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje, službenici, iako ne sustavno, mogu obavljati provjere u nacionalnim i europskim bazama podataka kako bi se osiguralo da takve osobe ne predstavljaju stvarnu, trenutnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju unutarnjoj sigurnosti, javnom poretku, međunarodnim odnosima država članica ili prijetnju javnom zdravlju.

Posljedice takvih provjera ne dovode u pitanje pravo ulaska osoba koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje na državno područje dotične države članice kako je to predviđeno Direktivom 2004/38/EZ.

3. Državljeni trećih zemalja prilikom ulaska i izlaska podliježu temeljitim kontrolama.

(a) Temeljite kontrole prilikom ulaska uključuju provjeru uvjeta ulaska utvrđenih člankom 5. stavkom 1. te, prema potrebi, provjeru isprava na temelju kojih se odobrava boravak i obavljanje profesionalne djelatnosti. To uključuje detaljnu provjeru koja obuhvaća sljedeće aspekte:

- i. provjeru posjeduje li državljani treće zemlje valjanu i važeću ispravu za prelazak granice, a, prema potrebi, postoji li u navedenoj ispravi, kada je potrebno, viza ili boravišna dozvola;
- ii. pomni pregled putne isprave radi otkrivanja znakova krivotvorenja;
- iii. provjera ulaznog i izlaznog pečata u putnoj ispravi dotičnog državljanina treće zemlje kako bi se usporredbom datuma ulaska i izlaska utvrdilo boravi li osoba dulje od najvećeg dopuštenog razdoblja boravka na državnom području država članica;
- iv. provjera mjesta polaska i odredišta dotičnog državljanina treće zemlje i svrhe namjeravanog boravka, prema potrebi uz provjeru odgovarajućih popratnih isprava;
- v. provjera raspolaže li dotični državljani treće zemlje dostatnim sredstvima za uzdržavanje za trajanje i svrhu namjeravanog boravka, za njegov ili njezin povratak u matičnu zemlju ili tranzit do treće zemlje za koju je siguran (sigurna) da će ga (ju) prihvatiti ili da je on ili ona u mogućnosti zakonito steći takva sredstva;
- vi. provjera da dotični državljani treće zemlje, njegova ili njezina prijevozna sredstva i predmeti koje prevozi nisu takve naravi da predstavljaju opasnost za javni poredak, unutarnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose bilo koje od država članica. Takva provjera obuhvaća neposrednu provjeru podataka i upozorenja o osobama i, prema potrebi, predmetima u SIS-ovim i nacionalnim bazama podataka te mjera koje se moraju poduzeti, prema potrebi, kao rezultat upozorenja;

(b) Temeljite kontrole prilikom izlaska obuhvaćaju:

- i. provjeru posjeduje li državljani treće zemlje valjanu ispravu za prelazak granice;
- ii. provjeru putne isprave radi otkrivanja znakova krivotvorenja;
- iii. uvijek kada je to moguće, provjeru radi utvrđenja da državljani treće zemlje ne predstavljaju opasnost za javni poredak, unutarnju sigurnost ili međunarodne odnose bilo koje države članice;

(c) Osim kontrole iz točke (b), temeljite kontrole prilikom izlaska mogu obuhvaćati i:

- i. provjeru posjeduje li osoba valjanu vizu, ako je to potrebno u skladu s Uredbom (EZ) br. 539/2001, osim u slučaju kad on ili ona imaju valjanu boravišnu dozvolu;
- ii. provjeru je li osoba prekoračila najdulje dopušteno trajanje boravka na državnom području država članica;
- iii. provjeru upozorenja o osobama i predmetima uključenim u SIS i izvješća u nacionalnim bazama podataka.

4. Kad postoje mogućnosti i ako to zahtjeva državljani treće zemlje, takve se temeljite kontrole obavljaju u izdvojenom prostoru.

5. Državljan trećih zemalja podvrgnute temeljitoj kontroli druge linije upoznaje se sa svrhom i postupkom takve kontrole.

Te su informacije dostupne na svim službenim jezicima Unije i na jeziku (jezicima) zemlje ili zemalja koje graniče s dotičnom državom članicom i navode da državljani treće zemlje može zatražiti ime ili identifikacijski broj policijskog službenika koji provodi temeljitu kontrolu druge linije, naziv graničnog prijelaza i datum prelaska granice.

6. Kontrole nad osobama koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje provode se u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.

7. Detaljna pravila kojima se uređuje unošenje informacija u evidenciju su utvrđena u Prilogu II.

Članak 8.

Popuštanje u režimu granične kontrole

1. Granična kontrola na vanjskim granicama može se popustiti u slučaju izvanrednih i nepredvidljivih okolnosti. Takvim se okolnostima smatraju oni nepredvidljivi događaji koji dovode do tako gustog prometa da vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo i da su pritom iskorištene sve organizacijske i kadrovske mogućnosti.

2. Kada je došlo do popuštanja u režimu granične kontrole u skladu sa stavkom 1., obavljanje ulazne granične kontrole u pravilu ima prednost nad obavljanjem izlazne granične kontrole.

Odluku o popuštanju u režimu granične kontrole donosi rukovodni službenik na graničnom prijelazu.

Takva popuštanja u režimu granične kontrole su privremena, prilagođena okolnostima koje ih opravdavaju i uvode se postupno.

3. Čak i u slučaju popuštanja u režimu granične kontrole, u skladu s člankom 10. službenici otiskuju pečat u putne isprave državljana trećih zemalja prilikom ulaska i izlaska.

4. Svaka država članica jednom godišnje Europskom parlamentu i Komisiji dostavlja izvješće o primjeni ovog članka.

Članak 9.

Zasebne trake i oznake na znakovima

1. Države članice, posebno na graničnim prijelazima u zračnim lukama osiguravaju zasebne trake za provedbu kontrola nad osobama, u skladu s člankom 7. Te se trake odvajaju pomoću znakova s oznakama navedenim u Prilogu III.

Države članice mogu osigurati zasebne trake na svojim kopnenim i morskim graničnim prijelazima te na granicama između država članica koje ne primjenjuju članak 20 na njihovim zajedničkim granicama. Ako države članice uvedu zasebne trake, na tim se granicama koriste znakovi s oznakama iz Priloga III.

Države članice osiguravaju da su takve trake jasno označene i ondje gdje je od pravila o uporabi različitih traka odstupljeno kako je predviđeno stavkom 4., kako bi se osigurala optimalna razina protoka osoba koje prelaze granicu.

2. (a) Osobe koje uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje imaju pravo koristiti se trakama označenim znakom iz dijela A Priloga III. Mogu se isto tako koristiti trakama označenim znakom iz dijela B Priloga III.

(b) Sve ostale osobe koriste trake označene znakom iz dijela B Priloga III.

Oznake na znakovima iz točaka (a) i (b) mogu biti prikazane na jeziku ili jezicima koje svaka država članica smatra prikladnima.

3. Na morskim i kopnenim graničnim prijelazima, države članice mogu vozila odvojiti trakama za laka i teška vozila i autobuse, koristeći se znakovima navedenim u dijelu C Priloga III.

Države članice mogu mijenjati oznake na tim znakovima s obzirom na mjesne okolnosti.

4. U slučaju privremene neravnoteže u prometnim tokovima na određenom graničnom prijelazu, nadležna tijela mogu odstupati od pravila o upotrebi različitih traka toliko dugo koliko je potrebno da se ta neravnoteža ukloni.

5. Prilagođavanje postojećih znakova odredbama stavaka 1., 2. i 3. provodi se do 31. svibnja 2009. Ako države članice zamijene postojeće znakove ili postave nove prije tog datuma, one poštuju oznake propisane tim stavcima.

Članak 10.

Otiskivanje pečata u putne isprave državljana trećih zemalja

1. U putne isprave državljana trećih zemalja sustavno se otiskuje pečat prilikom ulaska i izlaska. Ulazni i izlazni pečat posebno se otiskuju u:

- (a) isprave s valjanom vizom na temelju kojih se omogućuje prelazak granice državljanima trećih zemalja;
- (b) isprave na temelju kojih se državljanima trećih zemalja kojima je viza izdana na granici od strane države članice omogućuje prelazak granice;
- (c) isprave na temelju kojih se državljanima trećih zemalja koji ne moraju imati vizu omogućuje prelazak granice.

2. U putne isprave državljana trećih zemalja koji su članovi obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ ali koji ne predoče boravišnu iskaznicu predviđenu člankom 10. te Direktive, otiskuje se pečat prilikom ulaska i izlaska.

U putne isprave državljana trećih zemalja koji su članovi obitelji državljana trećih zemalja koji uživaju pravo Zajednice na slobodno kretanje ali koji ne predoče boravišnu iskaznicu predviđenu člankom 10. Direktive 2004/38/EZ, otiskuje se pečat prilikom ulaska i izlaska.

3. Ulazni i izlazni pečat ne otiskuje se:

- (a) u putne isprave šefova država i dostojanstvenika čiji je dolazak prethodno službeno najavljen diplomatskim putem;
- (b) u dozvole pilota ili potvrde članova posade zrakoplova;
- (c) u putne isprave pomoraca koji ne borave na državnom području države članice osim u trenutku pristajanja njihova broda i u području luke u kojoj je brod pristao;
- (d) u putne isprave članova posade i putnika na brodovima za kružna putovanja koji ne podliježu graničnoj kontroli u skladu s točkom 3.2.3. Priloga VI.;
- (e) u isprave kojima se državljanima Andore, Monaka i San Marina omogućuje prelazak granice.

Iznimno, a na zahtjev državljanina treće zemlje, ulazni ili izlazni pečat ne mora se otisnuti ako bi mu njegovo otiskivanje moglo prouzročiti ozbiljne poteškoće. U tom se slučaju ulazak ili izlazak bilježi na zasebnom listu u kojem se navodi ime i broj putovnice. Taj se list uručuje državljaninu treće zemlje.

4. Praktični postupci za otiskivanje pečata navedeni su u Prilogu IV.

5. Kad god je to moguće, državljane trećih zemalja upoznaje se s obvezom otiskivanja pečata prilikom ulaska i izlaska u njihovu putnu ispravu od strane službenika čak i kad se provodi popuštanje u režimu granične kontrole u skladu s člankom 8.

6. Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće do kraja 2008. o provedbi odredbi o otiskivanju pečata u putne isprave.

Članak 11.

Pretpostavke o ispunjavanju uvjeta o trajanju boravka

1. Ako u putnoj ispravi državljanina treće zemlje nema ulaznog pečata, nadležna nacionalna tijela mogu pretpostaviti da nositelj ne ispunjava ili da više ne ispunjava uvjete o trajanju boravka koji se primjenjuju u dotičnoj državi članici.

2. Pretpostavka iz stavka 1. se može pobiti predložiti li državljani treće zemlje vjerodostojan dokaz, u bilo kakvom obliku, kao što su putne karte ili dokaz o njegovom boravku izvan državnog područja država članica pomoću kojih može dokazati da se on ili ona pridržavao (-la) uvjeta o trajanju kratkog boravka.

U slučaju da:

(a) se državljani treće zemlje nalazi na državnom području države članice na kojem se schengenska pravna stečevina primjenjuje u potpunosti, nadležna tijela u skladu s nacionalnim pravom i praksom, u njezinoj/njegovoj putnoj ispravi naznačuju datum kada je i mjesto na kojem je on/ona prešao/prešla vanjsku granicu jedne od država članica koje u potpunosti primjenjuju schengensku pravnu stečevinu.

(b) se državljani treće zemlje nalazi na državnom području države članice u pogledu koje odluka iz članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju od 2003. nije donesena, nadležna tijela u skladu s nacionalnim propisima i praksom, u njezinoj/njegovoj putnoj ispravi naznačuju datum kada je i mjesto na kojem je on/ona prešao/prešla vanjsku granicu takve države članice.

Osim naznaka iz točaka (a) i (b), državljaninu treće zemlje može se izdati obrazac prikazan u Prilogu VIII.

Države članice se međusobno izvješćuju te Komisiju i Glavno tajništvo Vijeća izvješćuju o svojim nacionalnim praksama u vezi s naznakama iz ovog članka.

3. Ako pretpostavka iz stavka 1. ne bi bila pobijena, nadležna tijela mogu državljanina treće zemlje protjerati s državnog područja države članice.

Članak 12.

Zaštita državne granice

1. Glavna je svrha zaštite državne granice sprečavanje nezakonitog prelaska granice, suzbijanje prekograničnog kriminaliteta i poduzimanje mjera protiv osoba koje su nezakonito prešle granicu.

2. Službenici koriste stacionarne ili pokretne jedinice radi provođenja zaštite državne granice.

Zaštita se provodi na način koji sprečava i odvraća osobe od izbjegavanja kontrola na graničnim prijelazima.

3. Zaštitu državne granice između graničnih prijelaza provode službenici čiji broj i metode se prilagođavaju postojećim ili predviđenim rizicima i prijetnjama. To obuhvaća česte i iznenadne promjene razdoblja provođenja zaštite tako da se neovlašteni prelasci granice mogu uvijek otkriti.

4. Zaštitu vrše stacionarne ili pokretne jedinice koje svoje dužnosti obavljaju ophodnjom ili smještajem na mjestima koja jesu ili koja se smatraju osjetljivima, a cilj je takvog postupanja uhititi pojedince koji nezakonito prelaze granicu. Zaštita se može provoditi i tehničkim sredstvima, uključujući i električna sredstva.

5. Dodatna pravila kojima se uređuje zaštita mogu se donijeti u skladu s postupkom iz članka 33. stavka 2.

Članak 13.

Zabrana ulaska

1. Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete ulaska utvrđene u članku 5. stavku 1. i ne spada u kategoriju osoba iz članka 5. stavka 4., zabranjuje se ulazak na državna područja država članica. Time se ne dovodi u pitanje primjena posebnih odredbi o pravu na azil i na međunarodnu zaštitu ili na izdavanje viza za dugotrajni boravak.

2. Ulazak se može zabraniti isključivo na temelju obrazložene odluke u kojoj se precizno navode razlozi zabrane. Odluku donosi tijelo koje je za to ovlašteno nacionalnim pravom. Ta odluka odmah stupa na snagu.

Obrazložena odluka u kojoj se navode razlozi za zabranu ulaska izdaje se u obliku standardiziranog obrasca kako je određeno u dijelu B Priloga V.; obrazac popunjava tijelo koje u skladu s nacionalnim pravom ima ovlasti zabraniti ulazak. Popunjeni standardizirani obrazac predaje se državljaninu treće zemlje, a državljanin potvrđuje primitak odluke o zabrani ulaska.

3. Osobe kojima se zabrani ulazak imaju pravo na žalbu. Žalbeni postupak se vodi u skladu s nacionalnim pravom. Državljaninu treće zemlje također se uručuje popis kontaktnih točaka koje mogu pružiti informacije o zastupnicima koji su ovlašteni zastupati državljanina treće zemlje u skladu s nacionalnim pravom.

Žalba ne odgađa izvršenje odluke o zabrani ulaska.

Ne dovodeći u pitanje odštetu dodijeljenu u skladu s nacionalnim pravom, dotični državljanin treće zemlje, u slučaju okončanja žalbenog postupka rješenjem o neosnovanosti odluke o zabrani ulaska, ima pravo na ispravak poništenog ulaznog pečata i svih drugih poništenja ili dodataka koje je unijela država članica koja mu je zabranila ulazak.

4. Službenici osiguravaju da državljanin treće zemlje kojemu je zabranjen ulazak ne uđe na državno područje dotične države članice.

5. Države članice prikupljaju statističke podatke o broju osoba kojima je zabranjen ulazak, o razlozima zabrane, o državljanstvu osoba sa zabranom ulaska i vrsti granice (kopnene, zračne ili morske) na kojoj im je zabranjen ulazak. Države članice te podatke dostavljaju Komisiji jednom godišnje. Svake druge godine Komisija objavljuje zbirku statističkih podataka koje su dostavile države članice.

6. Detaljna pravila kojima se uređuje zabrana ulaska navedena su u djelu A Priloga V.

POGLAVLJE III.

Osoblje i sredstva za nadzor državne granice te suradnja između država članica

Članak 14.

Osoblje i sredstva za nadzor državne granice

Države članice, u skladu s člancima od 6. do 13., raspoređuju dovoljan broj odgovarajućeg osoblja i sredstava za provođenje nadzora državne granice na vanjskim granicama kako bi osigurale učinkovit, visok i jedinstven stupanj nadzora na njihovim vanjskim granicama.

Članak 15.

Provedba nadzora državne granice

1. Nadzor državne granice, propisan člancima 6. do 13., provode službenici u skladu s odredbama ove Uredbe i nacionalnim pravom.

Kod provođenja nadzora državne granice, ovlasti za pokretanje kaznenog postupka dodijeljene službenicima nacionalnim pravom i koje su izvan područja primjene ove Uredbe ostaju nepromijenjene.

Države članice osiguravaju da su službenici specijalizirani i dobro osposobljeni stručnjaci. Države članice potiču službenike na učenje jezika, posebno onih potrebnih u obavljanju njihovih zadaća.

2. Države članice u skladu s člankom 34. Komisiji dostavljaju popis nacionalnih službi odgovornih za nadzor državne granice prema njihovom nacionalnom pravu.

3. Radi učinkovitog nadzora granica države članice osiguravaju blisku i trajnu suradnju između svojih nacionalnih službi odgovornih za nadzor državne granice.

Članak 16.

Suradnja između država članica

1. Države članice se uzajamno pomažu te blisko i trajno surađuju s ciljem učinkovite provedbe nadzora državne granice u skladu s člancima od 6. do 15. Razmjenjuju sve relevantne informacije.

2. Operativnom suradnjom između država članica u području upravljanja vanjskim granicama koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica (dalje u tekstu „Agencija”), osnovana Uredbom (EZ) br. 2007/2004.

3. Države članice mogu, ne dovodeći pritom u pitanje nadležnosti Agencije, nastaviti operativnu suradnju s drugim državama članicama i/ili trećim zemljama na vanjskim granicama, uključujući i razmjenu časnika za vezu, kada takva suradnja upotpunjuje djelovanje Agencije.

Države članice suzdržavaju se od svake aktivnosti koja bi mogla ugroziti rad Agencije ili postizanje njezinih ciljeva.

Države članice izvješćuju Agenciju o operativnoj suradnji iz podstavka 1.

4. Države članice pružaju obuku o pravilima za nadzor državne granice i o temeljnim pravima. U tom smislu, vodi se računa o zajedničke standardima obuke kako ih je utvrdila i dalje razvila Agencija.

Članak 17.**Zajednička kontrola**

1. Države članice koje za njihove zajedničke kopnene granice ne primjenjuju članak 20. mogu, do dana primjene tog članka, zajednički kontrolirati te zajedničke granice, u kojem slučaju mogu osobu zaustaviti samo jednom u svrhu obavljanja ulazne i izlazne kontrole ne dovodeći pritom u pitanje individualnu odgovornost država članica koja proizlazi iz članaka od 6. do 13.

U tu svrhu države članice mogu međusobno sklapati bilateralne dogovore.

2. Države članice Komisiju obavješćuju o svim dogovorima sklopljenim u skladu s stavkom 1.

POGLAVLJE IV.**Posebna pravila za graničnu kontrolu****Članak 18.****Posebna pravila za različite vrste granica i prijevoznih sredstava koja se koriste**

za prelazak vanjskih granica Posebna pravila navedena u Prilogu VI. primjenjuju se na kontrole koje se provode na različitim vrstama granica i nad prijevoznim sredstvima koja se koriste pri prelasku graničnih prijelaza.

Ta posebna pravila mogu sadržavati odstupanja od članka 5. i od članaka 7. do 13.

Članak 19.**Posebna pravila za kontrole određenih kategorija osoba**

1. Posebna pravila navedena u Prilogu VII. primjenjuju se na kontrole sljedećih kategorija osoba:

- (a) šefove država i članove njihove (njihovih) delegacije (delegacija);
- (b) pilote zrakoplova i druge članove posade;
- (c) pomorce;
- (d) nositelje diplomatskih, službenih ili servisnih putovnica i članove međunarodnih organizacija;
- (e) prekogranične radnike;
- (f) maloljetnike.

Ta posebna pravila mogu sadržavati odstupanja od članka 5. i članaka od 7. do 13.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o uzorcima iskaznica koje su akreditiranim članovima diplomatskih misija i konzularnih predstavništava te članovima njihovih obitelji izdala njihova ministarstva vanjskih poslova u skladu s člankom 34.

GLAVA III.**UNUTARNJE GRANICE****POGLAVLJE I.****Ukidanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama****Članak 20.****Prelazak unutarnjih granica**

Unutarnje se granice mogu prijeći na bilo kojem mjestu bez provođenja granične kontrole osoba bez obzira na njihovo državljanstvo.

Članak 21.**Kontrole unutar državnog područja**

Ukidanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne utječe na:

- (a) izvršavanje policijskih ovlasti od strane nadležnih tijela država članica prema nacionalnom pravu, u mjeri u kojoj izvršavanje tih ovlasti nema učinak istovjetan graničnoj kontroli; to se također primjenjuje u pograničnim područjima. U smislu prve rečenice, izvršavanje policijskih ovlasti ne može se smatrati istovjetnim provođenju granične kontrole kada policijske mjere:
 - i. za cilj nemaju nadzor državne granice,
 - ii. se temelje na općim policijskim informacijama i iskustvu vezanom za moguće prijetnje javnoj sigurnosti te posebno kada im je cilj suzbijanje prekograničnog kriminaliteta,
 - iii. su osmišljene i provode se na razvidno drugačiji način od sustavnih kontrola osoba na vanjskim granicama,
 - iv. se provode na temelju provjera na licu mjesta;
- (b) sigurnosne provjere nad osobama koje u skladu s pravom svake države članice provode nadležna tijela službenici ili prijevoznici u lukama i zračnim lukama ako se te provjere također provode nad osobama koje putuju unutar države članice;
- (c) mogućnost da država članica zakonom odredi obvezu nošenja dokumenata i isprava;

(d) obvezu državljana trećih zemalja da prijave svoj boravak na državnom području države članice u skladu s odredbama članka 22. Schengenske konvencije.

Članak 22.

Uklanjanje prometnih prepreka s cestovnih graničnih prijelaza na unutarnjim granicama

Države članice uklanjaju sve prepreke koje bi mogle priječiti nesmetan protok prometa na cestovnim graničnim prijelazima na unutarnjim granicama, a posebno ograničenja brzine koja nisu vezana za cestovnu sigurnost.

Istodobno, države članice su spremne osigurati objekte za kontrolu u slučaju ponovnog uvođenja unutarnjih graničnih kontrola.

POGLAVLJE II.

Privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama

Članak 23.

Privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama

1. U slučaju pojave ozbiljne prijetnje za javni poredak ili unutarnju sigurnost, država članica može iznimno, u skladu s postupkom iz članka 24., ponovo uvesti nadzor državne granice na svojim unutarnjim granicama u trajanju od najviše 30 dana ili u predviđenom trajanju ozbiljne prijetnje ako njezino trajanje premašuje 30 dana ili, u hitnim slučajevima, to može učiniti u skladu s postupkom iz članka 25. Opseg i trajanje ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne prelazi ono što je nužno za odgovor na ozbiljnu prijetnju.

2. Ako ozbiljna prijetnja za javni poredak ili unutarnju sigurnost traje i nakon razdoblja navedenog u stavku 1., država članica može produljiti trajanje provođenja nadzora državne granice iz istih razloga kao što su oni navedeni u stavku 1.i, uzimajući u obzir bilo koje nove elemente, za produljiva razdoblja do 30 dana, u skladu s postupkom predviđenim člankom 26.

Članak 24.

Postupak za predvidljive događaje

1. Kada država članica planira ponovo uvesti graničnu kontrolu na unutarnjim granicama prema članku 23. stavku 1., ona u najkraćem mogućem roku o tome obavješćuje ostale države članice i Komisiju; i čim bude moguće dostavlja sljedeće informacije:

(a) razloge za predloženo ponovno uvođenje kontrole uz detaljno navođenje događaja koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti;

(b) opseg predloženog ponovnog uvođenja kontrole uz naznaku područja na kojima se nadzor državne granice ponovno uvodi;

(c) nazive službenih graničnih prijelaza;

(d) datum i trajanje predloženog ponovnog uvođenja;

(e) prema potrebi, mjere koje poduzimaju ostale države članice.

2. Nakon primitka obavijesti od dotične države članice, i s ciljem savjetovanja predviđenog stavkom 3., Komisija može dati mišljenje ne dovodeći u pitanje članak 64. stavak 1. Ugovora.

3. Informacije iz stavka 1., kao i mišljenje koje Komisija može dati u skladu sa stavkom 2., predmet su savjetovanja između države članice koja planira ponovo uvesti graničnu kontrolu, drugih država članica i Komisije, s ciljem organizacije, prema potrebi, uzajamne suradnje između država članica i razmatranja proporcionalnosti mjera u odnosu na događaje koji su doveli do ponovnog uvođenja nadzora državne granice i prijetnji javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti.

4. Savjetovanje iz stavka 3. održava se najmanje petnaest dana prije planiranog datuma ponovnog uvođenja nadzora državne granice.

Članak 25.

Postupak u slučajevima koji zahtijevaju hitno djelovanje

1. Kada se radi osiguranja javnog poretka ili unutarnje sigurnosti u državi članici zahtijeva hitno djelovanje, dotična država članica može iznimno i odmah ponovno uvesti nadzor državne granice na unutarnjim granicama.

2. Država članica koja ponovno uvodi nadzor državne granice na unutarnjim granicama o tome hitno obavješćuje druge države članice i Komisiju i dostavlja informacije iz članka 24. stavka 1. te razloge koji opravdavaju upotrebu ovog postupka.

Članak 26.

Postupak produljenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama

1. Države članice mogu produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama samo u skladu s odredbama članka 23. stavka 2., a nakon što su o tome obavijestile druge države članice i Komisiju.

2. Država članica koja planira produljiti nadzor državne granice drugim državama članicama i Komisiji dostavlja sve relevantne informacije o razlozima za produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Primjenjuju se odredbe članka 24. stavka 2.

Članak 27.

Obavješćivanje Europskog parlamenta

Dotične države članice ili, prema potrebi Vijeće, u najkraćem roku obavješćuju Europski parlament o mjerama poduzetim u skladu s člancima 24., 25. i 26. U slučaju trećeg uzastopnog produljenja u skladu s člankom 26., dotična država članica, ako se to od nje zatraži, izvješćuje Europski parlament o potrebi provođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama.

Članak 28.

Odredbe koje se primjenjuju u slučaju ponovnog uvođenja nadzora državne granice

na unutarnjim granicama U slučaju ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, relevantne odredbe glave II. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 29.

Izvješće o ponovnom uvođenju nadzora državne granice

na unutarnjim granicama Država članica koja je ponovno uvela graničnu kontrolu na unutarnjim granicama u skladu s člankom 23. potvrđuje datum ukidanja kontrole, i Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji, istodobno ili neposredno po uvođenju, dostavlja izvješće o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama, navodeći posebno način provođenja kontrola te učinkovitost ponovnog uvođenja nadzora državne granice.

Članak 30.

Obavješćivanje javnosti

Odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama donosi se na transparentan način, a o tome se u potpunosti obavješćuje javnost, osim ako ne postoje prevladavajući sigurnosni razlozi da se tako ne postupi.

Članak 31.

Tajnost

Na zahtjev dotične države članice, ostale države članice, Europski parlament i Komisija poštuju tajnost informacija dostavljenih u vezi s ponovnim uvođenjem i produljenjem nadzora državne granice te izvješćem sastavljenim u skladu s člankom 29.

GLAVA IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

Izmjene priloga

Prilozi III., IV. i VIII. mijenjaju se u skladu s postupkom iz članka 33. stavka 2.

Članak 33.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor, dalje u tekstu „Odbor“.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8. i pod uvjetom da provedbene mjere donesene u skladu s ovim postupkom ne mijenjaju bitne odredbe ove Uredbe.

Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj poslovnik.

4. Ne dovodeći u pitanje već donesene provedbene mjere, primjena odredaba ove Uredbe o donošenju tehničkih pravila i odluka u skladu s postupkom iz stavka 2. suspendira se u roku od četiri godine od stupanja na snagu ove Uredbe. Europski parlament i Vijeće mogu na prijedlog Komisije obnoviti dotične odredbe u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora i s tim ciljem ih preispituju prije isteka četverogodišnjeg razdoblja.

Članak 34.

Obavijesti

1. Države članice Komisiji dostavljaju:

- (a) popis boravišnih dozvola;
- (b) popis njihovih graničnih prijelaza;
- (c) referentne iznose zahtijevane za prelazak njihovih vanjskih granica, a koje svake godine utvrđuju nacionalna tijela;
- (d) popis nacionalnih službi odgovornih za nadzor državne granice;
- (e) primjerak uzoraka iskaznica kojih izdaju ministarstva vanjskih poslova.

2. Komisija stavlja na raspolaganje državama članicama i javnosti informacije koje su joj dostavljene u skladu sa stavkom 1. objavom u *Službenom listu Europske unije*, seriji C, i drugim primjerenim sredstvima.

Članak 35.

Pogranični promet

Ova Uredba ne dovodi u pitanje pravila Zajednice o pograničnom prometu te postojeće bilateralne sporazume o pograničnom prometu.

Članak 36.

Ceuta i Melilla

Odredbe ove Uredbe ne utječu na posebna pravila koja se primjenjuju na gradove Ceutu i Melillu, kako je određeno u Izjavi Kraljevine Španjolske o gradovima Ceuti i Melilli u Završnom aktu Sporazuma o pristupanju Kraljevine Španjolske Konvenciji o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 73.

Članak 37.

Dostavljanje informacija od strane država članica

Države članice dostavljaju do 26. listopada 2006. Komisiju obavješćuju o nacionalnim odredbama koje se odnose na članak 21. točke (c) i (d) o kaznama iz članka 4. stavka 3. i bilateralnim dogovorima sklopljenim u skladu s člankom 17. stavkom 1. Buduće izmjene tih odredbi dostavljaju se u roku od pet radnih dana.

Informacije koje dostavljaju države članice objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*, seriji C.

Članak 38.

Izvješće o primjeni glave III.

Komisija do 13. listopada 2009. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o primjeni glave III.

Komisija posvećuje posebnu pozornost teškoćama koje bi mogle nastati radi ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Prema potrebi, dostavlja prijedloge radi rješavanja takvih teškoća.

Članak 39.

Stavljanja izvan snage

1. Odredbe članaka 2. do 8. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. stavljaju se izvan snage s učinkom od 13. listopada 2006.

2. S učinkom od datuma iz stavka 1. stavlja se izvan snage sljedeće:

(a) Zajednički priručnik, uključujući i njegove priloge;

(b) odluke Schengenskog izvršnog odbora od 26. travnja 1994. (SCH/Com-ex (94), 1, rev 2), od 22. prosinca 1994. (SCH/Com-ex (94)17, rev. 4) i od 20. prosinca 1995. (SCH/Com-ex (95) 20, rev. 2);

(c) Prilog 7. Zajedničkim konzularnim uputama;

(d) Uredba Vijeća (EZ) br. 790/2001 od 24. travnja 2001. kojom se Vijeću dodjeljuju provedbene ovlasti u vezi s određenim detaljne odredbe i praktičnim postupcima za provođenje graničnih kontrola i nadzora ⁽¹⁾;

(e) Odluka Vijeća 2004/581/EZ od 29. travnja 2004. o određivanju minimalnih oznaka koje se koriste na znakovima na vanjskim graničnim prijelazima ⁽²⁾;

(f) Odluka Vijeća 2004/574/EZ od 29. travnja o izmjeni Zajedničkog priručnika ⁽³⁾;

(g) Uredba Vijeća (EZ) br. 2133/2004 od 13. prosinca 2004. o zahtjevu da nadležna tijela država članica da sustavno otiskuju pečat u putne isprave državljana trećih zemalja pri prelasku vanjskih granica država članica i izmjeni odredbi Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Zajedničkog priručnika s tim ciljem ⁽⁴⁾.

3. Upućivanja na izbrisane članke i instrumente stavljene izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu.

Članak 40.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 13. listopada 2006. Međutim, članak 34. stupa na snagu sljedećeg dana nakon dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Strasbourgu 15. ožujka 2006.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće

Predsjednik

H. WINKLER

⁽¹⁾ SL L 116, 26.4.2001., str. 5. Uredba kako je izmijenjena Odlukom 2004/927/EZ (SL L 396, 31.12.2004., str. 45.).

⁽²⁾ SL L 261, 6.8.2004., str. 119.

⁽³⁾ SL L 261, 6.8.2004., str. 36.

⁽⁴⁾ SL L 369, 16.12.2004., str. 5.

PRILOG I.

Dokazi za utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za ulazak

Dokazi navedeni u članku 5. stavku 2. mogu uključivati sljedeće:

- (a) za poslovna putovanja:
 - i. poziv tvrtke ili nekog tijela na sastanke, konferencije ili događaje vezane za trgovinu, industriju ili posao;
 - ii. ostale dokumente koji dokazuju postojanje trgovinskih ili poslovnih odnosa;
 - iii. ulaznice za sajmove i kongrese, ako ih osoba posjećuje;
- (b) za putovanja radi školovanja ili drugih oblika izobrazbe:
 - i. potvrda o upisu u obrazovnu ustanovu u svrhu pohađanja strukovnih ili teoretskih tečajeva u okviru osnovne i daljnje izobrazbe;
 - ii. studentske iskaznice ili potvrde za upisane tečajeve;
- (c) za turistička putovanja ili putovanja u privatne svrhe:
 - i. dokazi o smještaju:
 - poziv domaćina ako osoba kod njega odsjeda;
 - dokaz ustanove koja pruža uslugu smještaja ili drugi odgovarajući dokument u kojem se navodi predviđeni smještaj;
 - ii. dokazi u vez s planom putovanja:
 - potvrda rezervacije organiziranog putovanja ili drugi odgovarajući dokument u kojem je naveden plan putovanja;
 - iii. dokazi u vezi povratka:
 - povratna ili druga putna karta;
- (d) za putovanja radi sudjelovanja na političkim, znanstvenim, kulturnim sportskim ili vjerskim događanjima ili putovanja iz drugih razloga:
 - pozivnice, ulaznice, potvrde o upisu ili programi u kojima se, gdje god je to moguće, navodi naziv organizacije domaćina i trajanje boravka ili drugi odgovarajući dokument u kojem se navodi razlog posjeta.

*PRILOG II.***Unošenje podataka**

Na svim graničnim prijelazima sve službene i druge informacije od osobite važnosti evidentiraju se ručno ili elektroničkim putem. Informacije koji se evidentiraju posebno uključuju:

- (a) imena službenika odgovornog za lokalnu provedbu granične kontrole te imena drugih službenika u svakom timu;
 - (b) popuštanje u režimu granične kontrole osoba primijenjeno u skladu s člankom 8.;
 - (c) izdavanje, na granici, zamjenskih isprava za putovnice;
 - (d) uhićene osobe i prigovori (kaznena djela i prekršaji);
 - (e) osobe kojima je zabranjen ulazak u skladu s člankom 13. (razlozi zabrane i državljanstva);
 - (f) sigurnosni kodovi ulaznih i izlaznih pečata, osobni podaci službenika kojima se povjerava određeni pečat u bilo kojem trenutku ili smjeni te informacije koje se odnose na izgubljene i ukradene pečate;
 - (g) prigovori osoba koje podliježu kontrolama;
 - (h) ostale policijske ili sudske mjere od posebne važnosti;
 - (i) posebne događaje.
-

PRILOG III.

Uzorci znakova kojima se označuju trake na graničnim prijelazima

DIO A

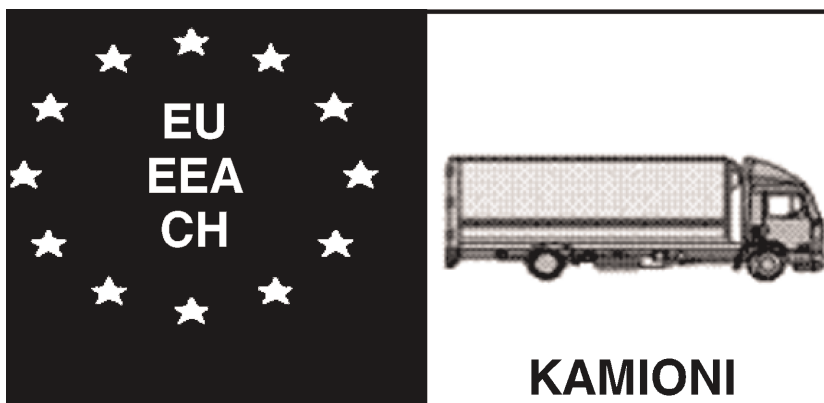
(¹)

(¹) Za Norvešku i Island logotip nije obavezan.

DIO B

SVE PUTOVNICE

DIO C

⁽¹⁾⁽¹⁾⁽¹⁾

⁽¹⁾ Za Norvešku i Island logotip nije obavezan.

**SVE
PUTOVNICE**

OSOBNNA VOZILA

**SVE
PUTOVNICE**

AUTOBUSI

**SVE
PUTOVNICE**

KAMIONI

PRILOG IV.

Otiskivanje pečata

1. U putne isprave državljana trećih zemalja sustavno se otiskuje pečat prilikom ulaska i izlaska u skladu s člankom 10. Specifikacije tih pečata utvrđene su Odlukom Schengenskog izvršnog odbora SCH/COM-EX (94) 16 rev i SCH/Gem-Handb (93) 15 (POVJERLJIVO).
2. Sigurnosni kodovi na pečatima mijenjaju se u pravilnim vremenskim razmacima od najviše mjesec dana.
3. Na ulasku i izlasku državljana trećih zemalja koji moraju imati vizu pečat se otiskuje, ako je to moguće, tako da prekrije ugao vize a da pritom ne ugrozi čitljivost oznaka na vizi ili na sigurnosnim elementima na naljepnici vize. Ako se treba otisnuti više žigova pečata (primjerice u slučaju vize za više ulazaka), to se čini tako da se pečat otisne na stranicu do stranice na kojoj je nalijepljena viza.

Ako se ta stranica ne može iskoristiti, pečat se otiskuje na sljedećoj stranici. Pečat se ne otiskuje u području koje se strojno očitava.

4. Države članice određuju nacionalne kontaktne točke odgovorne za razmjenu informacija o sigurnosnim kodovima ulaznih i izlaznih pečata na graničnim prijelazima i o njima obavješćuju druge države članice, Glavno tajništvo Vijeća i Komisiju. Te kontaktne točke bez odlaganja imaju pristup informacijama vezanim za zajedničke ulazne i izlazne pečate koji se koriste na vanjskim granicama dotičnih država članica, a posebno informacijama o:
 - (a) graničnom prijelazu kojem je dodijeljen dani pečat;
 - (b) osobnim podacima službenika kojem je pečat povjeren u bilo kojem trenutku;
 - (c) sigurnosnom kodu žiga u bilo kojem trenutku.

Svi upiti koji se odnose na zajedničke ulazne i izlazne pečate dostavljaju se gore navedenim nacionalnim kontaktnim točkama.

Nacionalne kontaktne točke bez odlaganja šalju drugim kontaktnim točkama, Glavnom tajništvu Vijeća i Komisiji informacije o promjenama vezanima uz kontaktne točke kao i o izgubljenim ili ukradenim pečatima.

PRILOG V.

DIO A

Postupci za zabranu ulaska na granici

1. Nadležni službenik u slučaju zabrane ulaska:

- (a) ispunjava standardni obrazac za zabranu ulaska prikazan u dijelu B. Dotični državljanin treće zemlje potpisuje obrazac i zadržava primjerak potpisanog obrasca. Ako državljanin treće zemlje odbije potpisati obrazac, službenik to upisuje u obrazac u stavku „napomene”;
- (b) otiskuje ulazni pečat u putovnicu poništavajući ga tako da ga prekriži neizbrisivom crnom tintom, a na desnoj strani, nasuprot njemu, također neizbrisivom tintom upisati slovo (slova) koja odgovaraju razlogu (razlozima) zabrane ulaska, a koji se popis slova navodi u gore navedenom standardnom obrascu za zabranu ulaska;
- (c) poništava vizu pečatom na kojem piše „PONIŠTENO” u slučajevima iz stavka 2. U tom se slučaju optički promjenjiv element naljepnice vize, sigurnosni element „učinak skrivene slike” kao i izraz „viza” poništavaju križanjem kako bi se izbjegla buduća zlouporaba. Službenik odmah obavještuje njegova/njezina središnja tijela o ovoj odluci;
- (d) evidentira svaku zabranu ulaska u evidenciju ili popis navodeći osobne podatke i državljanstvo dotičnog državljanina treće zemlje, podatke iz dokumenta kojim se državljaninu treće zemlje odobrava prelazak granice, razlog i datum zabrane ulaska;

2. Viza se poništava u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je za nositelj vize u SIS-u izdano upozorenje radi zabrane ulaska, osim ako je on/ona nositelj/nositeljica vize ili vize za ponovni ulazak koju je izdala jedna od država članica a želi ući radi tranzita do državnog područja države članice koja je izdala ispravu;
- (b) ako postoji ozbiljna sumnja da je viza stečena prijevarom.

Međutim, i kada državljanin treće zemlje na granici ne dostavi na uvid jednu ili više isprava iz članka 5. stavka 2., to ne dovodi do automatskog poništenja vize.

3. Ako je državljanina treće zemlje kojemu je zabranjen ulazak do granice doveo prijevoznik, mjesno nadležno tijelo:

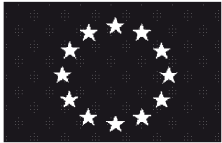
- (a) nalaže prijevozniku da preuzme odgovornost za državljanina treće zemlje i da njega ili nju bez odlaganja preveze u treću zemlju iz koje ga je ili ju je dovezao, u treću zemlju koja je izdala ispravu kojom se njemu ili njoj odobrava prelazak granice ili u bilo koju treću zemlju koja jamči njegov ili njezin prihvata; ili da mu osigura prijevozno sredstvo za daljnji prijevoz u skladu s člankom 26. Schengenske konvencije i Direktive Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. o dopuni odredaba članka 26. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. ⁽¹⁾;
- (b) u očekivanju daljnjeg prijevoza poduzima odgovarajuće mjere u skladu s nacionalnim pravom i uzimajući u obzir lokalne prilike kako bi spriječilo nezakoniti ulazak u zemlju državljanina treće zemlje kojima je zabranjen ulazak.

4. Kada postoje razlozi za zabranu ulaska i uhićenje državljanina treće zemlje, službenik kontaktira tijela nadležna za odluku o daljnjim mjerama u skladu s nacionalnim pravom.

⁽¹⁾ SL L 187, 10.7.2001. str. 45.

DIO B

Standardni obrazac za zabranu ulaska na granici

Država _____ Logotip države (naziv ureda) _____ _____	
(1)	
ZABRANA ULASKA NA GRANICI Dana _____ u (vrijeme) _____ na graničnom prijelazu _____ Mi, niže potpisani, _____ pred sobom imamo: Prezime _____ Ime _____ Datum rođenja _____ Mjesto rođenja _____ Spol _____ Državljanstvo _____ S boravištem u _____ Vrsta identifikacijske isprave _____ Broj _____ Izdana u _____ dana _____ Broj vize _____ Vrsta _____ izdana od _____ Vrijedi od _____ do _____ za razdoblje od _____ dana iz sljedećih razloga: _____ Dolazi iz _____ (navesti prijevozno sredstvo, npr. broj leta), te ga/ju se obavješćuje da mu/joj se zabranjuje ulazak u zemlju u skladu s (navesti upućivanje na važeće nacionalno pravo) iz sljedećih razloga: ☐ (A) nema valjanu putnu ispravu(-e) ☐ (B) ima lažnu/krivotvorenu ispravu ☐ (C) nema valjanu vizu ili boravišnu dozvolu ☐ (D) ima lažnu/krivotvorenu vizu ili boravišnu dozvolu ☐ (E) nema odgovarajuću dokumentaciju kojom bi opravdao svrhu i uvjete svog boravka Nije/nisu dostavljen(-i) na uvid sljedeći dokumenti: _____ ☐ (F) već je boravio(-la) tri mjeseca u razdoblju od šest mjeseci na državnom području država članica Europske unije ☐ (G) nema dovoljno sredstava za uzdržavanje s obzirom na trajanje i vrstu boravka ili sredstava za povratak u matičnu državu ili državu tranzita ☐ (H) radi se o osobi za koju je izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska ☐ u SIS-u ☐ u nacionalnoj evidenciji ☐ (I) smatra se prijetnjom javnom poretku, unutrašnjoj sigurnosti ili međunarodnim odnosima jedne ili više država članica Europske unije (svaka država mora navesti upućivanja na nacionalno pravo koje se odnosi natakve slučajeve zabrane ulaska) Napomene Dotična osoba može izjaviti žalbu protiv odluke o zabrani ulaska kako je predviđeno nacionalnim pravom. Dotičnoj osobi uručuje se primjerak ovog dokumenta (svaka država mora navesti upućivanja na nacionalno pravo i postupak koji se odnosi na pravo na podnošenje žalbe).	
Potpis dotične osobe	Službenik zadužen za kontrolu

(1) Za Norvešku i Island logotip nije obavezan.

PRILOG VI.

Posebna pravila za različite vrste granica i različita prijevozna sredstva koja se koriste za prelazak vanjskih granica država članica**1. Kopnene granice****1.1 Kontrole cestovnog prometa**

1.1.1 Za osiguranje učinkovite kontrole osoba te istodobno osiguravajući siguran i neometan protok cestovnog prometa, kretanje na graničnim prijelazima uređuje se na odgovarajući način. Prema potrebi, države članice mogu sklopiti bilateralne sporazume o usmjeravanju i zaustavljanju prometa. O tome obavješćuju Komisiju u skladu s člankom 37.

1.1.2 Države članice mogu, kad to smatraju prikladnim i kada to okolnosti dopuštaju, na određenim graničnim prijelazima na kopnenim granicama uspostaviti zasebne trake u skladu s člankom 9.

Nadležna tijela država članica mogu u bilo kojem trenutku ukinuti zasebne trake u iznimnim okolnostima i ako to zahtijevaju prometni i infrastrukturni uvjeti.

Države članice mogu surađivati sa susjednim zemljama u vezi uvođenja zasebnih traka na graničnim prijelazima na vanjskim granicama.

1.1.3 U pravilu, osobe koje putuju vozilom mogu za vrijeme kontrola ostati u vozilu. Međutim, ako to zahtijevaju okolnosti, od osoba može biti zatraženo da napuste vozilo. Temeljite kontrole će se provoditi, ako to lokalne okolnosti dopuštaju, u područjima koja su određena za tu svrhu. Kad je to god moguće, a u interesu sigurnosti osoblja, kontrole će provoditi dva službenika.

1.2 Kontrole u željezničkom prometu

1.2.1 U vlakovima koji prelaze vanjske granice kontrole se provode nad putnicima i nad osobljem željeznica, uključujući teretne vlakove ili prazne vlakove. Te se kontrole obavljaju na bilo koji od sljedeća dva načina:

— na peronu, na prvoj postaji polaska ili dolaska na državnom području države članice,

— u vlaku, tijekom vožnje.

Države članice mogu sklapati bilateralne sporazume o načinu provođenja tih kontrola. O tome obavješćuju Komisiju u skladu s člankom 37.

1.2.2 Odstupajući od točke 1.2.1., a u svrhu olakšavanja protoka željezničkog prometa brzih putničkih vlakova, države članice koje se nalaze u planu putovanja spomenutih vlakova iz trećih zemalja mogu, također, odlučiti, zajedničkim dogovorom s dotičnim trećim zemljama, o provođenju kontrola nad osobama u vlakovima iz trećih zemalja na bilo koji od sljedećih načina:

— na postajama u trećoj zemlji na kojima se osobe ukrcaju na vlak,

— na postajama na kojima se osobe iskrcaju unutar državnog područja država članica,

— u vlaku tijekom vožnje između postaja na državnom području država članica pod uvjetom da osobe ostanu u vlaku na prethodnoj postaji, odnosno prethodnim postajama.

1.2.3 Što se tiče brzih vlakova iz trećih zemalja koji se više puta zaustavljaju na državnom području država članica, ako je željeznički prijevoznik u mogućnosti ukrcati putnike isključivo za preostali dio puta unutar državnog područja država članica, takvi putnici podliježu ulaznim kontrolama bilo u vlaku ili u postaji odredišta osim u slučajevima kad su kontrole bile provedene u skladu s točkom 1.2.1. ili prvom alinejom točke 1.2.2.

Osobe koje žele vlakom putovati isključivo preostali dio puta unutar državnog područja država članica, prije polaska vlaka dobivaju preciznu obavijest da će podlijegati ulaznim kontrolama tijekom putovanja ili u postaji odredišta.

- 1.2.4 Kada putuju u obrnutom smjeru, osobe u vlaku podliježu izlaznim kontrolama na temelju sličnih postupaka.
- 1.2.5 Službenik može odrediti pregled unutrašnjih prostora u vagonima, prema potrebi i uz pomoć kontrolora vlaka, kako bi provjerio ima li u njima skrivenih predmeta ili osoba koji podliježu kontrolama.
- 1.2.6 Kad postoje razlozi za sumnju da se osobe koje su prijavljene ili su osumnjičene za počinjenje kaznenog djela ili državljani trećih zemalja koji namjeravaju nezakonito ući skrivaju u vlaku, službenik/službenica, ako ne može djelovati u skladu sa svojim nacionalnim propisima, obavješćuje države članice prema čijem državnom području ili unutar čijeg se državnog područja vlak kreće.

2. Zračne granice

2.1 Postupci za kontrole u međunarodnim zračnim lukama

- 2.1.1 Nadležna tijela država članica osiguravaju da operator zračne luke poduzme potrebne mjere kako bi fizički odvojio tokove putnika na unutarnjim letovima od tokova putnika na ostalim letovima. U tu svrhu uspostavlja se odgovarajuća infrastruktura u svim međunarodnim zračnim lukama.

- 2.1.2 Mjesto na kojem se provode granične kontrole utvrđuje se u skladu sa sljedećim postupkom:

- (a) putnici na letu iz treće zemlje koji se ukrcavaju na unutarnji let podliježu ulaznoj kontroli u odredišnoj zračnoj luci leta iz treće zemlje. Putnici na unutarnjem letu koji se ukrcavaju na let prema trećoj zemlji (transferni putnici) podliježu izlaznoj kontroli u zračnoj luci polaska tog leta;
- (b) za letove iz ili u treće zemlje bez transfernih putnika i za letove s više od jednog zaustavljanja u zračnim lukama država članica bez promjene zrakoplova:
 - i. putnici na letovima iz ili u treće zemlje bez prethodnog ili kasnijeg transfera unutar državnog područja država članica podliježu ulaznoj kontroli u ulaznoj zračnoj luci i izlaznoj kontroli u izlaznoj zračnoj luci;
 - ii. putnici na letovima iz ili u treće zemlje s više od jednog zaustavljanja na državnom području država članica bez promjene zrakoplova (tranzitni putnici), i pod uvjetom da se putnici ne mogu ukrcati u zrakoplov radi nastavka dijela puta na državnom području država članica, podliježu ulaznoj kontroli u zračnoj luci dolaska i izlaznoj kontroli u zračnoj luci polaska;
 - iii. kad na letovima iz trećih zemalja s više zaustavljanja na državnom području država članica zračni prijevoznik ukrca putnike samo radi putovanja na preostalom dijelu puta na tom državnom području, putnici podliježu izlaznoj kontroli u zračnoj luci polaska, a ulaznoj provjeri u zračnoj luci dolaska.

Kontrole putnika, koji su se tijekom ovih zaustavljanja već nalazili u zrakoplovu i nisu se ukrcali na državnom području država članica, provode se u skladu s točkom (b) podtočkom ii. Primjenjuje se obrnuti postupak na one kategorije letova gdje je zemlja odredišta treća zemlja.

- 2.1.3 Granične kontrole se obično ne provode u zrakoplovu ili na izlazu, osim ako je to opravdano na temelju procjene rizika vezanih uz unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje. Kako bi osigurale da se u zračnim lukama označenima kao graničnim prijelazima osobe kontroliraju u skladu s pravilima iz članaka od 6. do 13., države članice osiguravaju da tijela u zračnim lukama poduzimaju potrebne mjere radi usmjeravanja prometa putnika prema objektima namijenjenima za obavljanje kontrola.

Države članice osiguravaju da operator zračne luke poduzima potrebne mjere kako bi spriječio ulazak i izlazak neovlaštenih osoba u i iz rezerviranih područja kao što je tranzitno područje. Kontrole se obično ne provode u tranzitnom području, osim ako je to opravdano na temelju procjene rizika vezanih uz unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje; posebno se kontrole u ovom području mogu obavljati na osobama koje moraju imati zrakoplovno-tranzitnu vizu kako bi se provjerilo posjeduju li one takvu vizu..

- 2.1.4 Kada u slučajevima više sile ili neposredne opasnosti ili prema uputama nadležnih tijela zrakoplov na letu iz treće zemlje mora sletjeti na stajanku koja nije granični prijelaz, taj zrakoplov može nastaviti let samo uz odobrenje službenika i carinskih tijela. Jednako se postupa u slučajevima kada zrakoplov na letu iz treće zemlje sleti bez dozvole. Kontrola osoba u tim zrakoplovima uvijek se provodi u skladu s člancima od 6. do 13.

2.2 *Postupci za kontrole na uzletištima*

- 2.2.1 Osigurati će se da su osobe također kontrolirane, u skladu s člancima od 6. do 13., u zračnim lukama koje nemaju status međunarodnih zračnih luka prema važećem nacionalnom pravu (uzletišta), ali kroz koje je zračne luke dopušteno preusmjeravanje letova iz ili prema trećim zemljama.

- 2.2.2 Odstupajući od točke 2.1.1., na uzletištima nije potrebno fizički odvajati tokove putnika s unutarnjih i ostalih letova, čime se ne dovodi u pitanje Uredba (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 2320/2000 od 16. prosinca 2002. o zajedničkim pravilima u području sigurnosti civilnog zrakoplovstva ⁽¹⁾. Osim toga, kada promet nije gust, stalna nazočnost službenika nije nužna, ali samo ako se jamči da se potreban broj osoblja može pravodobno rasporediti.

- 2.2.3 Kada na uzletištu službenici nisu stalno nazočni, direktor zračne luke te službenike na odgovarajući način obavješćuje o dolascima i polascima zrakoplova na letovima iz ili prema trećim zemljama.

2.3 *Kontrole osoba na privatnim letovima*

- 2.3.1 U slučaju privatnih letova iz ili prema trećim zemljama, kapetan prije polijetanja mora obavijestiti službenike države članice odredišta, a, prema potrebi, i državu članicu prvog ulaska, putem opće izjave koja između ostalog sadržava plan leta u skladu s Prilogom II. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu te informacije o osobnim podacima putnika.

- 2.3.2 Ako se privatni letovi iz treće zemlje na putu za državu članicu zaustavljaju na državnom području drugih država članica, nadležna tijela države članice ulaska provode graničnu kontrolu i otiskuju ulazni pečat na opću izjavu iz točke 2.3.1.

- 2.3.3 Kada se ne može sa sigurnošću utvrditi da je riječ o letu isključivo iz državnog područja države članice ili jedino prema državnim područjima država članica bez zaustavljanja na državnom području treće zemlje, nadležna tijela provode kontrole osoba u zračnim lukama i uzletištima u skladu s točkama 2.1. i 2.2.

- 2.3.4 Ulazak i izlazak jedrilica, ultralatih zrakoplova, helikoptera, malih zrakoplova koji mogu letjeti na kratkim udaljenostima i zračnih lađa uređuje se nacionalnim pravom, a prema potrebi i bilateralnim sporazumima.

3. **Morske granice**

3.1 *Opći postupci kontrole u pomorskom prometu*

- 3.1.1 Kontrole brodova se provode u luci dolaska ili luci polaska, na brodu ili na području namijenjenom u tu svrhu koje se nalazi u neposrednoj blizini plovila. Međutim, u skladu s dogovorima postignutima o tim pitanjima, kontrole se mogu provoditi tijekom plovidbe ili pri dolasku u, odnosno odlasku broda s državnog područja treće zemlje.

Svrha kontrola je utvrđivanje da posada i putnici ispunjavaju uvjete utvrđene člankom 5., ne dovodeći u pitanje članak 19. stavak 1. točku c.

- 3.1.2 Kapetan broda ili, umjesto njega, fizička ili pravna osoba koja zastupa brodovlasnika u svim pitanjima u vezi s dužnostima brodovlasnika u pogledu opremanja plovila (agent brodovlasnika), sastavlja popis posade i putnika u dva primjerka. Najkasnije po dolasku u luku ta osoba predaje popis/popise službenicima. Ako se zbog više sile popis ili popisi ne mogu dostaviti službenicima, primjerak popisa šalje se odgovarajućoj graničnoj postaji ili pomorskom tijelu koji bez odlaganja te popise prosljeđuju službenicima.

- 3.1.3 Jedan od dvaju primjeraka propisno potpisanih od strane službenika vraća se kapetanu broda koji ga, na zahtjev, u luci dostavlja na uvid.

⁽¹⁾ SL L 355, 30.12.2002., str. 1., Uredba, kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 849/2004 (SL L 158, 30.4.2004., str. 1.).

- 3.1.4 Kapetan broda ili, umjesto njega, agent brodovlasnika, odmah izvješćuje nadležno tijelo o bilo kakvim promjenama u sastavu posade ili broju putnika.

Osim toga, kapetan hitno, po mogućnosti i prije ulaska broda u luku, obavješćuje nadležna tijela o postojanju slijepih putnika na brodu. Međutim, za slijepe putnike je i dalje odgovoran kapetan broda.

- 3.1.5 Kapetan broda pravodobno i u skladu s važećim pravilima dotične luke obavješćuje službenike o polasku broda; ako ih on ili ona ne može obavijestiti, obraća se odgovarajućem pomorskom tijelu. Drugi primjerak prethodnog ispunjenog/ispunjenih i potpisanog/potpisanih popisa vraća se službenicima ili pomorskom tijelu.

3.2 Posebni postupci kontrole za određene vrste plovila

Brodovi za kružna putovanja

- 3.2.1 Kapetan broda za kružna putovanja ili, umjesto njega, agent brodovlasnika, službenicima dostavlja plan i program putovanja u roku od najmanje 24 sata prije napuštanja luke polaska i prije dolaska u svaku luku na državnom području država članica.

- 3.2.2 Ako plan putovanja broda za kružnu plovidbu obuhvaća isključivo luke na državnom području država članica, odstupajući od članaka 4. i 7., ne provodi se granična kontrola i brod može pristajati u lukama koje nisu granični prijelazi.

Međutim, kontrole posade i putnika tih brodova mogu se provoditi na temelju procjene rizika za unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje.

- 3.2.3 Odstupajući od članka 7., ako plan putovanja broda za kružna putovanja obuhvaća luke na državnom području država članica i luke u trećim zemljama, granična kontrola se provodi na sljedeći način:

- (a) ako brod za kružna putovanja dolazi iz luke koja se nalazi u trećoj zemlji i prvi put pristaje u luci na državnom području države članice, posada i putnici podliježu ulaznoj kontroli na temelju nominalnog popisa članova posade i putnika iz točke 3.2.4.;

Putnici koji izlaze na kopno podliježu ulaznoj kontroli u skladu s člankom 7., osim ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje pokaže da nije potrebno provoditi takvu kontrolu;

- (b) ako brod za kružnu plovidbu dolazi iz luke koja se nalazi u trećoj zemlji i ponovno pristane u luku na državnom području države članice, posada i putnici podliježu ulaznoj kontroli na temelju nominalnog popisa posade i putnika iz točke 3.2.4., u mjeri u kojoj su ti popisi izmijenjeni od pristajanja broda za kružna putovanja u prethodnoj luci na državnom području države članice.

Putnici koji izlaze na kopno podliježu ulaznim kontrolama u skladu s člankom 7., osim ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje pokaže da nije potrebno provoditi takvu kontrolu;

- (c) ako brod za kružna putovanja dolazi iz luke koja se nalazi u državi članici i pristaje u luci također u državi članici, putnici koji izlaze na kopno podliježu ulaznoj kontroli u skladu s člankom 7. ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje to zahtijeva;

- (d) ako brod za kružna putovanja polazi iz luke koja se nalazi u državi članici prema luci u trećoj zemlji, posada i putnici podliježu izlaznim kontrolama na temelju nominalnog popisa posade i putnika.

Ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje to zahtijeva, putnici koji se ukrcavaju na brod podliježu izlaznoj kontroli u skladu s člankom 7;

- (e) ako brod za kružna putovanja polazi iz luke koja se nalazi u državi članici prema luci koja se također nalazi u državi članici, ne provodi se izlazna kontrola.

Međutim, kontrola posade i putnika tih brodova mogu se provoditi na temelju procjene rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje.

3.2.4 Nominalni popis posade i putnika uključuje:

- (a) ime i prezime;
- (b) datum rođenja;
- (c) državljanstvo;
- (d) broj i vrstu putne isprave te, prema potrebi, broj vize.

Kapetan broda za kružna putovanja ili, umjesto njega, agent brodovlasnika, službenicima dostavlja nominalne popise u roku od najmanje 24 sata prije dolaska u svaku luku na državnom području država članica ili, ako putovanje do te luke traje manje od 24 sata, odmah po završetku ukrcaja u prethodnoj luci.

Pečat se otiskuje na nominalni popis u prvoj luci ulaska na državno područje država članica i uvijek nakon toga kada se u popis unesu izmjene. Nominalni popis se uzima u obzir pri procjeni rizika iz točke 3.2.3.

Izletnička plovidba

3.2.5 Odstupajući od članaka 4. i 7., osobe koje se nalaze na plovilu za izletničku plovidbu koje dolazi iz ili polazi prema luci u državi članici ne podliježu graničnoj kontroli i mogu ući u luku koja nije granični prijelaz.

Međutim, u skladu s procjenom rizika od nezakonitog useljavanja, a posebno kada je obala treće zemlje u neposrednoj blizini državnog područja dotične države članice, provodi se kontrola osoba i/ili fizički pretražuje izletničko plovilo.

3.2.6 Odstupajući od članka 4., izletničko plovilo koje dolazi iz treće zemlje može, u iznimnom slučaju, ući u luku koja nije granični prijelaz. U tom slučaju, osobe na plovilu obavješćuju lučke vlasti kako bi im odobrile ulazak u tu luku. Lučke vlasti stupaju u vezu s tijelima u najbližoj luci koja je određena kao granični prijelaz kako bi ih obavijestile o dolasku plovila. Izjava o putnicima se daje podnošenjem popisa ukrcanih osoba lučkim vlastima. Taj popis se stavlja na raspolaganje službenicima najkasnije po dolasku.

Na isti način, ako zbog više sile izletničko plovilo koje dolazi iz treće zemlje mora pristati u luku koja nije granični prijelaz, lučke vlasti obavješćuju tijela u najbližoj luci određenoj kao granični prijelaz kako bi ih obavijestili o nazočnosti plovila.

3.2.7 Tijekom tih kontrola predaje se dokument koji sadrži sve tehničke karakteristike plovila te imena osoba na brodu. Primjerak tog dokumenta dostavlja se tijelima u lukama ulaska i izlaska. Sve dok se plovilo zadržava u teritorijalnim vodama jedne od država članica, primjerak tog dokumenta nalazi se među ispravama plovila.

Obalni ribolov

3.2.8 Odstupajući od članaka 4. i 7., posade ribarskih brodova obalnog ribolova koji se vraćaju svaki dan ili u roku od 36 sati u matičnu luku ili u bilo koju drugu luku na državnom području država članica a da pritom ne pristaju u neku luku na državnom području treće zemlje, ne kontroliraju se sistematski. Međutim, procjena rizika od nezakonitih migracija, posebno kada je obala treće zemlje u neposrednoj blizini državnog područja dotične države članice, uzima se u obzir pri utvrđivanju učestalosti kontrola. Kontrola osoba i/ili fizička pretraga plovila provodi se u skladu s tim rizicima.

3.2.9 Kontrola posada ribarskih brodova obalnog ribolova koji nisu registrirani u luci na državnom području država članica provodi se u skladu s odredbama koje se odnose na pomorce.

Kapetan broda obavješćuje nadležna tijela o svim promjenama popisa posade i o nazočnosti putnika.

Trajektne linije

3.2.10 Provode se kontrole putnika na trajektnim linijama prema lukama trećih zemalja. Primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) države članice osiguravaju, gdje god je to moguće, zasebne trake u skladu s člankom 9.;
- (b) kontrola putnika pješaka provodi se pojedinačno;
- (c) kontrola putnika u vozilima provodi se dok su oni u vozilu;
- (d) putnici na trajektima koji putuju autobusima smatraju se putnicima pješacima. Ti putnici izlaze iz autobusa radi kontrole;
- (e) kontrola vozača vozila za prijevoz teškog tereta i osoba u pratnji provodi se dok se osobe nalaze u vozilu. Ta se kontrola u načelu obavlja zasebno od kontrole ostalih putnika;
- (f) u svrhu brze provedbe kontrole postoji dovoljan broj ulaza;
- (g) kako bi se posebno otkrili nezakoniti imigranti, provodi se nasumična pretraga prijevoznih sredstava te, prema potrebi, tereta te druge robe pohranjene u prijevoznom sredstvu;
- (h) prema članovima posade trajekta postupa se isto kao i prema članovima posade trgovačkih brodova.

4. Plovidba unutarnjim vodama

- 4.1 „Plovidba unutarnjim vodama koja uključuje prelazak vanjske granice” obuhvaća upotrebu svih vrsta brodica i plovila na rijekama, kanalima i jezerima u poslovne svrhe ili za razonodu.
 - 4.2 Kod plovila za poslovne svrhe, kapetan i zaposlenici na brodu koji se nalaze na popisu članova posade te članovi obitelji tih osoba koji žive na brodu smatraju se članovima posade ili jednakima članovima posade.
 - 4.3 Odgovarajuće odredbe točaka 3.1. do 3.2. primjenjuju se *mutatis mutandi* na kontrole plovidbe unutarnjim vodama.
-

PRILOG VII.

Posebna pravila za određene kategorije osoba**1. Šefovi država**

Odstupajući od članka 5. i članaka 7. do 13., nad šefovima država i članovima njihovih delegacija čiji je dolazak i odlazak službenicima službeno najavljen diplomatskim putem ne provodi se granična kontrola.

2. Piloti zrakoplova i ostali članovi posade

2.1 Odstupajući od članka 5., vlasnici pilotskih dozvola ili potvrde člana posade iz Priloga 9. Konvenciji o civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944., tijekom obnašanja svojih dužnosti i na temelju tih isprava mogu:

- (a) ukrcati se i iskrcati u zračnim lukama u kojima se zrakoplov zaustavlja ili u zračnoj luci dolaska na državnom području države članice;
- (b) ući na državno područje općine u kojoj se nalazi zračna luka gdje se zrakoplov zaustavio ili u zračnu luku dolaska na državnom području države članice;
- (c) kretati se, svim prijevoznim sredstvima, do zračne luke na državnom području države članice kako bi se ukrcao u zrakoplov koji polazi iz te iste zračne luke.

U svim ostalim slučajevima ispunjavaju se zahtjevi iz članka 5. stavka 1.

2.2 Na članove posade zrakoplova primjenjuju se članci 6. do 13. Gdje god je to moguće, pri kontroli se daje prednost članovima posade. Točnije, kontrola posade provodi se ili prije provjera putnika ili na za tu svrhu posebno namijenjenim mjestima. Odstupajući od članka 7., posade koje su službenici tijekom obnašanja svojih dužnosti upoznali, mogu biti podvrgnute samo nasumičnoj kontroli.

3. Pomorci

3.1 Odstupajući od članaka 4. i 7., države članice mogu pomorcima koji imaju pomorsku identifikacijsku ispravu, izdanu u skladu sa Ženevskom konvencijom od 19. lipnja 2003. (br. 185), Londonskom konvencijom od 09. travnja 1965. i s relevantnim nacionalnim pravom, odobriti ulazak na državno područje država članica odlaženjem na kopno u okviru područja luke u koju njihov brod pristaje ili u okviru susjednih općina, a da se oni ne moraju pojaviti na graničnom prijelazu, pod uvjetom da se nalaze na popisu posade, koji je prethodno dostavljen nadležnim tijelima radi provjere, broda kojem pripadaju.

Međutim, prema procjeni rizika po unutarnju sigurnost i opasnosti od nezakonitog useljavanja, pomorci se podvrgavaju kontroli službenika u skladu s člankom 7. prije odlaska na kopno.

Ako pomorac predstavlja prijetnju javnom poretku, unutarnjoj sigurnosti ili javnom zdravlju, može mu se odbiti izdavanje dozvole za odlazak na kopno.

3.2 Pomorci koji se namjeravaju zadržavati izvan općina u blizini luka moraju ispunjavati uvjete za ulazak na državno područje država članica utvrđene u članku 5. stavku 1.

4. Nositelji diplomatskih, službenih i servisnih putovnica i članovi međunarodnih organizacija

4.1 S obzirom na posebne povlastice ili imunitete koje uživaju, nositelji diplomatskih, službenih ili servisnih putovnica izdanih od strane trećih zemalja ili njihovih vlada koje države članice priznaju, kao i nositelji isprava izdanih od strane međunarodnih organizacija, navedenih u točki 4.4., koji putuju u okviru obnašanja svojih dužnosti, mogu na graničnim prijelazima ostvarivati prednost pred drugim putnicima iako, prema potrebi, i dalje podliježu viznom režimu.

Odstupajući od članka 5. stavka 1. točke (c) nositelji tih isprava ne trebaju dokazivati da imaju dovoljno sredstava za uzdržavanje.

- 4.2 Ako na vanjsku granicu stupi osoba koja se poziva na povlastice, imunitet i izuzeća, službenik može od nje zatražiti na uvid odgovarajuće isprave kao dokaz pri utvrđivanju njezina statusa, a posebno potvrde izdane od strane akreditacijske države ili diplomatsku putovnicu ili druga sredstva. U slučaju bilo kakve sumnje, službenik se može, u slučaju hitnosti, obratiti izravno ministarstvu vanjskih poslova.
- 4.3 Akreditirani članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavništva i njihove obitelji mogu ući na državno područje država članica po predloženju iskaznice iz članka 19. stavka 2. i isprave na temelju koje im se odobrava prelazak preko granice. Nadalje, odstupajući od članka 13. službenici ne mogu nositeljima diplomatskih, službenih i servisnih putovnica zabraniti ulazak na državno područje države članice a da se najprije nisu savjetovali s odgovarajućim nacionalnim tijelima. To vrijedi i kad je za takve osobe u SIS-u izdano upozorenje.
- 4.4 Isprave izdane od strane međunarodnih organizacija u svrhe iz točke 4.1. su sljedeće:
- propusnica (*laissez-passer*) Ujedinjenih naroda koja se izdaje osoblju Ujedinjenih naroda i podređenim agencijama na temelju Konvencije o povlasticama i imunitetima specijaliziranih agencija, koju je u New Yorku usvojila Glavna skupština Ujedinjenih naroda 21. studenoga 1947.,
 - propusnica (*laissez-passer*) (EZ) Europske zajednice,
 - propusnica (*laissez-passer*) (Euratoma) Europske zajednice za atomsku energiju,
 - legitimacijska potvrda koju izdaje glavni tajnik Vijeća Europe,
 - isprave izdane u skladu s člankom III. stavkom 2. Sporazuma između država ugovornica Sjevernoatlantskog ugovora o statusu njihovih snaga (vojne osobne iskaznice popraćene putnim nalogom, putnim jamstvom ili pojedinačnim ili skupnim službenim nalogom), kao i isprave izdane u okviru Partnerstva za mir.

5. Prekogranični radnici

- 5.1 Postupci kontrole prekograničnih radnika utvrđeni su općim pravilima o nadzoru državne granice, a posebno člancima 7. i 13.
- 5.2 Odstupajući od članka 7., prekogranični radnici koje službenici dobro poznaju radi njihova učestala prelaženja granice na istom graničnom prijelazu, a za koje je pri prvoj kontroli utvrđeno da za njih ni u SIS-u ni u nacionalnoj bazi podataka nije izdano upozorenje, podliježu samo nasumičnim kontrolama kako bi se na taj način provjerilo posjeduju li valjanu ispravu za prelazak granice i ispunjavaju li potrebne uvjete za ulazak. Temeljite kontrole tih osoba provode se povremeno, bez najave i u nepravilnim vremenskim razmacima.
- 5.3 Odredbe točke 5.2. mogu se proširiti i na druge kategorije osoba koje redovno prelaze granicu.

6. Maloljetnici

- 6.1. Službenici obraćaju posebnu pozornost maloljetnike koji putuju sami ili u pratnji. Maloljetnici koji prelaze vanjsku granicu podliježu istoj kontroli prilikom ulaska i izlaska kao i odrasle osobe, na način utvrđen ovom Uredbom.
- 6.2. U slučaju maloljetnika s pratnjom, službenik provjerava imaju li osobe koje prate maloljetnike roditeljsku skrb nad njima, posebno kada su maloljetnici u pratnji samo jedne odrasle osobe i kada postoje ozbiljni razlozi za sumnju da su možda nezakonito odvojene od skrbi osobe (osoba) koja (koje) zakonito ostvaruje (ostvaruju) roditeljsku skrb nad njima. U tom slučaju, službenik provodi daljnju istragu u svrhu otkrivanja bilo kakve nedosljednosti ili proturječnosti u danim informacijama.
- 6.3. U slučaju maloljetnika koji putuju sami, službenici temeljitom kontrolom putnih isprava i dokaznih isprava utvrđuju napuštaju li maloljetnici državno područje protiv volje osobe (osoba) koja (koje) ostvaruje (ostvaruju) roditeljsku skrb nad njima.

PRILOG VIII.

Država

Logotip države (Naziv ureda)

(1)

PRIHVAĆANJE DOKAZA O ISPUNJAVANJU UVJETA TRAJANJA KRATKOG BORAVKA U SLUČAJEVIMA KADA PUTNA ISPRAVE NIJE SNABDJEVENA ULAZNIM PEČATOM

Dana u (vrijeme) na (mjesto)

Ispred niže potpisanog tijela, pristupio je:

Prezime Ime

Datum rođenja Mjesto rođenja Spol

Državljanstvo s boravištem u

Putna isprava Broj

Izdana u dana

Broj vize (prema potrebi) izdane od

za razdoblje od dana, na temelju:

Uzimajući u obzir dokaze o trajanju boravka na državnom području država članica koje je gornja osoba predočila, smatra se da je ta osoba ušla na državno područje države članice, dana u sati, na graničnom prijelazu

Podaci za kontakt niže potpisanog tijela:

Tel:

Faks:

Elektronička pošta:

Dotičnoj se osobi uručuje primjerak ovog dokumenta.

Dotična osoba

Odgovorni službenik
+ pečat

(1) Za Norvešku i Island logotip nije obavezan.